

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΕΡ406	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Αγγλικά, Γαλλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα «Σύγχρονες Αιρέσεις» στοχεύει στο να προσφέρει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη θεολογική και ιστορική κατανόηση των σύγχρονων αιρέσεων στη σημερινή θρησκευτική πραγματικότητα σε συνάφεια με τη διδασκαλία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, υπερβαίνοντας την απλή παράθεση κάποιων πληροφοριών. Μέσα από τη μελέτη των κειμένων επιδιώκεται η καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας των φοιτητών, ώστε να είναι σε θέση να κρίνουν εκείνα τα σημεία, που όχι απλά διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Ορθόδοξης διδασκαλίας, αλλά και που ενδεχομένως απειλούν το γεγονός της ίδιας της σωτηρίας των ανθρώπων.</p> <p>Με την επιτυχή λοιπόν ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν κατακτήσει τη γνώση της ταυτότητας και των χαρακτηριστικών των αιρέσεων αυτών, ώστε να μπορούν να διακρίνουν με ακρίβεια τα σημεία της αίρεσης. Αυτό κρίνεται ως άκρως σημαντικό, διότι στο μέλλον από τη θέση που θα βρεθούν για να διακονήσουν εντός της</p>

Εκκλησίας θα βρίσκονται σε θέση να μπορούν να συμβάλλουν στη διατήρηση της ορθής διδασκαλίας και στην ποιμαντική φροντίδα του λαού του Θεού. Τέλος, το μάθημα στοχεύει στο να εφοδιάσει τους φοιτητές με τα αναγκαία και χρήσιμα εκείνα μεθοδολογικά εργαλεία που χρειάζονται για να προσεγγίζουν ζητήματα εκκλησιαστικής ποιμαντικής και εφαρμογής, όπου χρειάζεται των ιερών κανόνων και των σχετικών εκκλησιαστικών διατάξεων, με απώτερο σκοπό τη διαφύλαξη της ενότητας και την αποφυγή της διάσπασης του σώματος της Εκκλησίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέα δεδομένα και καταστάσεις
- Ομαδική και αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αυτού συμπεριλαμβάνει τη συστηματική παρουσίαση των σύγχρονων αιρέσεων σε σχέση με τη διδασκαλία της Ορθόδοξου Εκκλησίας, εξετάζοντας την ιστορική τους εξέλιξη σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα, το μάθημα αναλύεται σε οχτώ κύκλους, παρουσιάζοντας πρώτον τις λεγόμενες αιρέσεις που εμφανίζονται στο χώρο του ακραίου Προτεσταντισμού, δεύτερον τις λεγόμενες ψευδο-χριστιανικές κινήσεις, τρίτον τις αντι-τριαδικές αιρέσεις, τέταρτον τα ψευδο-θρησκευτικά κινήματα, πέμπτον το πρόβλημα του παλαισημερολογισμού, όπως αυτό εμφανίζεται στην Ελλάδα. Επίσης στο ίδιο επιστημονικό πλαίσιο παρουσιάζεται η άκρως επικίνδυνη αίρεση «Τα παιδιά του Θεού Μω», αλλά και οι βασικές αρχές των Αντβεντιστών, της Σαϊεντολογίας, των Πεντηκοστιανών και των Χιλιαστών.

Σκοπός είναι η ανάδειξη της αιρετικής διδασκαλίας αυτών των κινήματων, αλλά και η ποιμαντική στάση της Ορθόδοξου Εκκλησίας έναντι αυτών. Τέλος, πρέπει να γίνει η διευκρίνιση, ότι άλλο πράγμα είναι ο γνήσιος Προτεσταντισμός, όπως αυτός εμφανίζεται στη Λουθηρανική Εκκλησία, στις Μεταρρυθμισμένες Ομολογίες, και στην Αγγλικανική Κοινωνία. Δηλαδή δεν πρέπει να υφίσταται κάποια σύγχυση μεταξύ των σύγχρονων αιρέσεων, που αναφέραμε εισαγωγικά, και των λεγομένων αρχαίων προτεσταντικών Εκκλησιών με τις οποίες εξάλλου η Ορθόδοξος Εκκλησία βρίσκεται σε επίσημο θεολογικό διάλογο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (χρήση Η/Υ, βιντεοπρόβολέα, πλατφόρμα e-class). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση Τ.Π.Ε. στην αξιολόγηση των φοιτητών 															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 439 1027 492">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 439 1358 492">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 501 1027 528">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 501 1358 528">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 533 1027 560">Μελέτη υλικού</td> <td data-bbox="1034 533 1358 560">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 564 1027 591">Συγγραφή εργασιών</td> <td data-bbox="1034 564 1358 591">17</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 595 1027 622">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1034 595 1358 622">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 627 1027 654">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1034 627 1358 654">8</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 716 1027 815">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1034 716 1358 815">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	50	Μελέτη υλικού	30	Συγγραφή εργασιών	17	Αυτοτελής μελέτη	20	Εξετάσεις	8	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	50															
Μελέτη υλικού	30															
Συγγραφή εργασιών	17															
Αυτοτελής μελέτη	20															
Εξετάσεις	8															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμπερασματική. Προφορική Εξέταση με Ερωτήσεις Εκτεταμένης Απάντησης 100%</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ελληνόγλωσση

Λέκκος Ευάγγελος, Κόκκορης Δημήτριος,	Αιρέσεις και Σέκτες, εκδ. Σαΐτης, Αθήνα 2016. Πεντηκοστιανοί. Ο δεύτερος μεγάλος ψευδοπροφήτης των εσχάτων καιρών, Αθήνα 2017.
Τσιάκας Χριστόφορος,	Νεοφανείς αιρέσεις. Ποιμαντική, κοινωνική και νομική αντιμετώπισή τους, Αθήνα 2006.
Μπαϊραχτάρης Αυγουστίνος,	Θεολογία και Θρησκευτικός πλουραλισμός σε ένα σύγχρονο κόσμο, εκδ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη, 2015.
Μπούμης Παναγιώτης,	Η εκκλησιαστική ενότητα και κοινωνία, εκδ. Τέρτιος, Κατερίνη, 1995.
Βασιλειάδου Νατάσα,	Η Συμμετοχή των Ορθοδόξων στο ΠΣΕ υπό το φως των αποφάσεων της Ειδικής Επιτροπής, εκδ. CEMES, Θεσσαλονίκη, 2015.
Νησιώτης Νικόλαος,	Από την Ύπαρξη στην Συνύπαρξη – Κοινωνία, Τεχνολογία, Θρησκεία, εκδ. Μαΐστρος, Αθήνα, 2004.
Ματσούκας Νικόλαος,	«Απόψεις περί του Οικουμενικού διαλόγου», στο συλλογικό τόμο Η Ενότητα των Χριστιανών ως καθήκον, εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1998.

Αρχοντώνης Βαρθολομαίος (Οικουμενικός Πατριάρχης),	<i>Πατριαρχικός Λόγος περί την Αγίαν και Μεγάλην Σύνοδον, Δευτερεύων Θεόδωρος (Μεϊμάρης) & Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής (επιμ.), εκδ. Αδελφότητα Οφφικιάλιων του Οικουμενικού Πατριαρχείου «Παναγία η Παμμακάριστος», Αθήνα, 2017.</i>
Αρχοντώνης Βαρθολομαίος (Οικουμενικός Πατριάρχης),	<i>Συνάντηση με το Μυστήριο – Μία σύγχρονη ανάγνωση της Ορθοδοξίας, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα, 2011.</i>
Φλωρόσφκου Γεώργιος,	<i>Το Σώμα του Ζώντος Χριστού – Μία ορθόδοξη ερμηνεία της Εκκλησίας, εκδ. Αρμός, Αθήνα, 1999.</i>
Παπαδερός Αλέξανδρος, Παπαδόπουλος Αντώνιος,	<i>Οικουμενισμός: Κλήση και Πρόκληση, εκδ. Γωνιά, Χανιά, 1984. Κείμενα Διορθόδοξων και Διαχριστιανικών σχέσεων, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1984.</i>
Βασιλειάδης Πέτρος (επιμ.),	<i>Ορθόδοξη Θεολογία και Οικουμενικός Διάλογος, εκδ. Αποστολική Διακονία, Αθήνα, 2005.</i>
Πέτρου Ιωάννης,	<i>Πολυπολιτισμικότητα και Θρησκευτική Ελευθερία, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 2005.</i>
Στανιλοάε Δημήτριος,	<i>Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας – Ο πνευματικός της ορίζοντας, εκδ. Μπαρμπουνάκη, Θεσσαλονίκη, 2014.</i>
Σταυρίδης Βασίλειος – Βαρέλλα Ευαγγελία,	<i>Ιστορία της Οικουμενικής Κινήσεως, εκδ. Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη, 1996.</i>
Σταυρίδης Βασίλειος,	<i>Ιστορία της Οικουμενικής Κινήσεως, εκδ. Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη, 1984.</i>
Τσομπανίδης Στυλιανός,	<i>Υπέρ της των πάντων ενώσεως – Η συμβολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας και Θεολογίας στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 2008.</i>
Τσομπανίδης Στυλιανός,	<i>Εκκλησία και Εκκλησίες - Η θέση των άλλων χριστιανικών Εκκλησιών στην εκκλησιολογική αυτοσυνειδησία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα πλαίσια του οικουμενικού διαλόγου, εκδ. Αρμός, Αθήνα, 2013.</i>
Τσομπανίδης Στυλιανός,	<i>Εκκλησιολογία και Παγκοσμιοποίηση – Οι Εκκλησίες στην οικουμενική πορεία για μια εναλλακτική παγκοσμιοποίηση στην υπηρεσία των ανθρώπων και της γης, εκδ. Πουρναράς, Θεσσαλονίκη, 2008.</i>
Τσομπανίδης Στυλιανός,	<i>Μετά-λειτουργία – Η Ορθόδοξη συμμετοχή στην κοινή Χριστιανική μαρτυρία για δικαιοσύνη, ειρήνη και ακεραιότητα της δημιουργίας, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 2009.</i>
Τσομπανίδης Στυλιανός,	<i>«Η Χριστιανική Οικουμένη μετά τη Ι΄ Γενική Συνέλευση του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών στο Μπουσάν (2013). Κοινή «προσκυνηματική πορεία» δικαιοσύνης και ειρήνης», στο Θεολογία, τομ.85, τευχ.3 (2014), σελ. 127-147.</i>
ΣΥΝΟΔΙΚΑ XIII	<i>Ε΄ ΠΡΟΣΥΝΟΔΙΚΗ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ, ΣΑΜΠΕΖΥ, 10-17 Οκτωβρίου 2015 – ΠΡΑΚΤΙΚΑ – ΚΕΙΜΕΝΑ, εκδ. Ορθόδοξον Κέντρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Σαμπεζύ Γενεύη, 2016.</i>
Φλωρόσφκου Γεώργιος,	<i>Θέματα Ορθόδοξου Θεολογίας, εκδ. Άρτος Ζωής, Αθήνα, 1989.</i>
Ξενόγλωσση	
- Zizioulas John (Metropolitan of Pergamon),	<i>The One and the Many: Studies on God, Man, the Church, and the World Today, Sebastian Press, 2010.</i>

